

บทคัดย่อ

- ชื่อรายงานการวิจัย** : โครงการศึกษาการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการพื้นที่และ
ทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ชื่อผู้วิจัย** : ประรณนา สติติภาวิ, พิจิตรพงศ์ สุนทรพิพิช, ศิราณี ศรีใส,
ชูเกียรติ วิวัฒน์วงศ์เกษม, ฉัตรภา หัตถโกศล, สุภากร รัชพงษ์
- เดือน ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จ** : ธันวาคม 2556

ด้วยความสนใจการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การศึกษานี้มี 4วัตถุประสงค์คือ บทบาทความสำคัญและปัญหาของการท่องเที่ยวเกาะเต่า ศึกษาลักษณะและประเมินข้อมูลประชากร สุขภาพโภชนาการและน้ำ มลพิษ คุณภาพน้ำธรรมชาติและน้ำทะเลชายหาด ทำข้อเสนอแนะและหาแนวทางวิธีควบคุมในการลดและป้องกันผลกระทบจากขยายตัวอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับนิเวศวิทยาและทรัพยากรชายฝั่ง และข้อเสนอแนะวิธีการลดปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ที่ดินและแผนการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ การศึกษานี้สำรวจจากสนามดำเนินการจากประชากร 2 กลุ่ม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป คือ กลุ่ม 1 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่อาศัยในพื้นที่เกาะเต่าตามสัดส่วน จำนวน 215 คน และกลุ่ม 2 สุ่มจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวเกาะเต่า จำนวน 420 คนในช่วงเดือนธันวาคม 2554 ถึงมกราคม 2555 เก็บข้อมูลทั้งสองกลุ่มโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับกลุ่มที่พักอาศัยในพื้นที่ ข้อมูลถูกเก็บในประเด็นความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยว จำนวน 16 ข้อ ขณะที่นักท่องเที่ยวถูกถามในประเด็นความคิดเห็นต่อคุณค่าด้านการท่องเที่ยว (12 ข้อ) และความเสียดต่อการถูกทำลาย (5 ข้อ) ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (7 ข้อ) และการบริหารจัดการทรัพยากร (21 ข้อ) ผู้มีส่วนร่วม 22 คน จาก 3 กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่ถูกสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นปัญหาและการบริหารจัดการเกาะเต่าการอย่างไร ให้ทรัพยากรมีความยั่งยืน รวมถึงการเก็บตัวอย่างน้ำใช้ น้ำทะเล และอาหารมาวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และการสังเกตด้านสิ่งแวดล้อม ใช้สถิติเชิงพรรณนา สรุปโดย จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวเกาะเต่ามีความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีและประเทศไทย เนื่องจากมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูงด้านทรัพยากรธรรมชาติได้ทะเล โดยเฉพาะแนวปะการังรอบเกาะ ความงดงามของชายหาด และน้ำทะเลใส ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวบนเกาะเต่าเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ขณะที่ปัญหาต่าง ๆ เกิดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของชุมชนที่ไม่สามารถควบคุมการใช้ที่ดินและการพัฒนาตามแนวชายฝั่งทะเล โดยหน่วยงานของรัฐและชุมชน และขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพในเรื่องของการบริหารทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะในช่วงฤดูท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรฯ ผลของการศึกษา 2 กลุ่มตัวอย่างและผลการวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการ สรุปได้ว่าการขาดแรงงาน ขยะและความสะอาด น้ำทิ้งน้ำเสีย การขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค สุขาภิบาลอาหาร และความเสียหายของปะการัง เป็นปัญหาสำคัญที่น่ากังวลของกลุ่มที่พักอาศัยในพื้นที่ โดยเฉพาะ ชมรมรักษ์เกาะเต่าเป็นชมรมภาคประชาคมที่เข้มแข็ง ที่ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและมีปณิธานในการแก้ไขปัญหาที่จะทำให้เกาะเต่าสีเขียวโดยรวมมือกับทุกภาคส่วน รวมถึงประชาชนและนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1) ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการอย่างเร่งด่วน 5 อันดับ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเกาะเต่าที่ยั่งยืน คือ โครงการจัดการมูลฝอยและการรักษาความสะอาด โครงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำอุปโภค-บริโภค โครงการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โครงการพัฒนาระบบสาธารณสุขอุปโภค และโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนและจัดการแบ่งโซน การส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการจัดการท่องเที่ยว เช่นควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับขนาดและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดควบคุมโดยเจ้าหน้าที่และชุมชน หากไม่มีการดำเนินการเพิ่มเติมจากปัจจุบัน จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดต้องไม่เกินกว่า 2,860 คนต่อวัน ซึ่งจะช่วยให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำดีขึ้น ปริมาณมูลฝอยลดลงร้อยละ 20-30 และการเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กับจัดสรรงบประมาณและสิ่งเอื้อต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนศักยภาพการบริหารจัดการตามนโยบาย และ 3) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ชุมชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

Abstract

Research Title : The Study of Capacity Building Development on Land Use and Tourism
Resource Management for Sustainable Tourism Promotion

Author : Pratana Satitvipawee, Pichitpong Soontornpipit, Siranee Sreesai,
Chukiat Viwatwongkasem, Chatrapa Hudthagosol, Supakorn Ratchapong

Month Year : December 2013

With interest in sustainable tourism promotion worldwide, this study was conducted on 4 objectives; the vital roles and problems of Koh Tao's tourism; description and assessment of population, food sanitation and water, garbage, quality of natural water and sea water; suggestion and control methods to reduce and control an impact of tourist industry extension to ecological system and coast resource; and recommendations about how to reduce problem and impact of land use as well as plan of resource utilization. This field survey was conducted from two populations who were at the age of 18years old and above. A sample group of government, private and general populations living in Koh Tao's were randomly selected proportionally to size (n=215) and another group was selected from visitors to Koh Tao during December, 2554 to January, 2555 (n= 420). Both groups were studied using questionnaires. For the local residence, 16 items about attitude toward tourism were asked while the visitors were asked about attitude toward tourist value (12 items), risk to destroy (5 items), potentiality of tourism development (7 items) and resource management (21 items). Twenty-two participants from the same three local sectors were indepth interviewed about problems and how to manage the island to be sustainable resource. Moreover collected samples of water, sea water and food were analysed in laboratories, as well as environmental observation. Number, percentage and mean were used for descriptive statistics.

This study found that Koh Tao is a vital tourist industry of Surat Thani province and Thailand. According to high tourism potentiality of Koh Tao on natural resources under the sea, especially coral reefs around the island, beauty of beach and clear water leads radically growing tourism business while many problems have rise continuously from uncontrol extending community of land use and development along coastal area under supervised by its government or community and lack of effective management of natural resource management, especially during high season. That can impact and annoy resource destruction. Conclusion from the two surveys and the laboratories shown lack of workforce, garbage and clean, waste water, lack of used water, food sanitation, and coral damage are major concerned problems of the island. The Save Koh Tao community, a strong civil society, raises awareness of environmental issues and creates resolutions for the problems working together through all sectors, including the citizens and visitors of Koh Tao to make Koh Tao being the green island.

Recommendations from this study are 1) Operational project suggestions, 5 urgently projects as basic information to promote sustainable capacity building are the waste management and cleanliness; water-consumption catchment source; building and development of human resources for tourism in both quantitative and qualitative methods; infrastructure development; and rehabilitation and conservation of natural resources. 2) Policy suggestions about promoting the participation of the community in tourism planning including zone split management, promoting the sustainable tourism and tourism management by control numbers of visitors to suit the size and capacity of tourist attraction areas and to endorse law enforcement under authorities and communities. If no action is taken, the maximum number of visitors is limited to 2,860 persons per day to improve water quality, garbage reduction of at least 20-30 percents and to increase the potential of tourism with contributing budget and other facilities for supporting management potentiality based on policies. 3) Practical suggestions for stakeholders such as communities, business and government sectors to collaborate and work together for sustainable tourism.